

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del har den 14. januar 2020 truffet følgende

afgørelse i FN-NJN-31-2017

om erstatning i anledning af fredning af arealer ved Krogens og Hørbylund Møllebække i Frederikshavn Kommune.

I Indledning

Ved en afgørelse truffet samtidig med denne afgørelse har Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del, besluttet at frede nogle arealer ved Krogens og Hørbylund Møllebække, beliggende i Frederikshavn Kommune.

Fredningsområdet omfatter ca. 70,57 ha, som ejes af 16 private lodsejere, bortset fra 0,07 ha, som ejes af Frederikshavn Kommune.

Udstrækningen af fredningen fremgår af vedhæftede pr. 23. august 2018 reviderede areal - og lodsejerliste, der bl.a. indeholder oplysninger om, hvilke arealer der er beskyttede naturtyper i henhold til naturbeskyttelsesloven.

Fredningsnævnet har efter votering den 21. juni 2019 udsendt udkast til fredningsafgørelse og anmodet lodsejerne om på denne baggrund at fremkomme med eventuelle erstatningskrav.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 40, stk.1, at fredningsnævnet herefter skal afgøre erstatningsspørgsmål m.v., jf. § 39. Disse spørgsmål er udskilt og afgøres selvstændigt ved denne afgørelse.

Nævnets medlemmer er formand Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Tage Leegaard og det kommunalt udpegede medlem i Frederikshavn Kommune, Per Faurholt.

II Erstatningsspørgsmål

A.

Efter § 39, stk. 1.1.pkt. skal fredningsnævnet fastsætte erstatning til ejere/brugere og andre indehavere af rettigheder over de fredede ejendomme for det tab, som fredningen påfører dem. På den baggrund har fredningsnævnet den 21. juni 2019 fremsendt udkast til fredningsafgørelse og opfordret sådanne

rettighedshavere til senest den 12. juli 2019 at opgøre deres erstatningskrav og indsende dem til nævnet. Der er modtaget erstatningskrav fra lb. nr. 5 (Dorthe Møller Fjordbak) og lb. nr. 15 (Flemming Frøsig Nørgaard).

Den følgende gennemgang omfatter de fredede ejendomme som opregnet med løbenummer i fredningsforslagets areal- og lodsejerliste.

B.

Af naturbeskyttelseslovens § 33, stk.5 fremgår det, at der for det tab, som en fredning påfører en ejer, bruger eller indehaver af en anden rettighed over fredet ejendom, ydes erstatning efter reglerne i lovens § 39.

1. Offentligt ejede arealer

Efter § 39, stk.1,3.pkt. tilkendes der ikke erstatning for fredning af offentligt ejede arealer, medmindre den fredede ejendom er erhvervet med henblik på midlertidig besiddelse.

2. Privatejede arealer

Ved udmåling af erstatning efter naturbeskyttelseslovens § 39 følges en fast praksis, hvor erstatningerne, som udgangspunkt fastsættes efter takster, der dog reduceres eller helt bortfalder afhængig af, i hvilken grad det fredede areal i forvejen er omfattet af naturbeskyttelseslovens generelle reguleringer.

- a. Fredning af områder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (moser og andre vådområder), udløser normalt ikke erstatning. Den fredning, der nu gennemføres af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, er ikke mere byrdefulde for lodsejere end de begrænsninger, der allerede følger af loven.
- b. Fredede områder, der er pålagt fredskovspligt, udløser ikke erstatning, medmindre der pålægges begrænsninger i skovdriften.
- c. I de tilfælde, hvor et areal fredes, uden der samtidig fastsættes bestemmelser, der forhindrer lodsejeren i at drive arealet på en landbrugsmæssig hensigtsmæssig måde, fastsættes der efter praksis en erstatning, der udmåles efter, hvor stort et areal, der undergives fredningsbestemmelser. Erstatningen pr. ha., der udmåles uden hensyntagen til, hvor den fredede ejendom er beliggende og uden hensyntagen til jordens bonitet, benævnes grundtaksten. Grundtaksten udgør 3.800 kr. pr. ha., som også er en minimumstakst.
- d. I overensstemmelse med fast praksis tilkendes ikke grunderstatning for arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.
- e. Ligeledes i overensstemmelse med fast praksis tilkendes halv grundtakst for arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens §§ 16 og 18, som ikke tillige er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.
- f. Tillægstakst til arealer med grundtakst:
For lysåbne arealer, som ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og hvor der er et beplantningsforbud (§ 3, stk. 2) ydes en tillægstakst på 6.000 kr. pr. ha. Erstatningen for tilplantningsforbuddet inden for sø- og åbeskyttelseslinjen i naturbeskyttelseslovens § 16 fastsættes til 1.500 kr. pr. ha.
For et landbrugsareal på matr. nr. 8c Den nordøstlige Del, Torslev, som er angivet på kortbilag 3, der ekstensiveres, ydes der en tillægstakst på 50.000 kr. pr. ha (§ 3, stk. 3)

For landbrugsarealer, hvor der er bestemmelser i fredningen om fastholdelse i vedvarende græs eller overgang til lysåben natur, ydes der en tillægstakst på 15.000 kr. pr. ha (§ 3, stk. 4).
 For eksisterende løvtræsarealer på matr. nr. 3a Den nordvestlige Del, Hørby, som skal opretholdes mv., ydes der en tillægstakst på 10.000 kr. pr. ha. (§3, stk. 5).
 For eksisterende nåletræsbeplantning på matr. nr. 3a Den nordvestlige Del, Hørby, hvor der er bestemmelser om afdrivning mv., ydes der en tillægstakst på 20.000 kr. pr. ha. (§ 3, stk.6)
 For øvrige skovarealer, som kan opretholdes, ydes der en tillægstakst på 10.000 kr. pr. ha (§ 3, stk. 7).

C. Fastsættelse af erstatning for de enkelte ejendomme med en opstilling, som viser

Løbenummer
 Matrikelnummer
 Ejerlav
 Lodsejerens navn
 Beregning af erstatning
 Godtgørelse for sagkyndig bistand

Oplysningerne er baseret på oplysninger i den lodsejerfortegnelse, som er fremsendt ved brev af 24. august 2018, samt vedlagte fredningskort.

Lb.nr.1, del matr. nr. 21e Den nordøstlige Del, Torslev, Dorte Margrethe Hovmann Mølgaard og Asbjørn Hovmann Mølgaard

Areal i alt 0,05 ha	
§ 3-areal 0,05 ha	0 kr.
Erstatning i alt	0,0 kr.

Lb.nr.2, del af matr. nr. 21n Den nordøstlige Del, Torslev, Poul Thøger Christensen

Areal i alt 0,91 ha	
§ 3-areal 0,90 ha	0 kr.
Areal i ha 0,0133 Grundtakst 3.800 kr. og tillægstakst 6.000 kr.	Endeligt beløb 130,43 kr.
Mindsteerstatning i alt	3.800 kr.

Lb.nr.3, del af matr. nr. 8c, del af 8r Den nordøstlige Del, Torslev, del af matr. nr. 3k Den mellemste Del, Torslev, Søren Thomsen

Areal i alt 6,45 ha	
§ 3-areal 5,60 ha	0 kr.
Grundtakst 3.800 kr., tillægstakst på 6.000 kr. (0,0112 ha), tillægstakst på 50.000 kr. (0,2815 ha) tillægstakst på 10.000 kr. (0,5438 ha)	
Erstatning i alt	22.761,23 kr.

Lb.nr. 4, del af matr. nr. 8b Den nordøstlige Del, Jesper Bjørn Sørensen

Areal i alt 3,41 ha	
§ 3-areal 3,34 ha	0 kr.
Areal i ha 0,0683 Grundtakst 3.800 kr. og tillægstakst 6.000 kr.	Endeligt beløb 669,41 kr.
Mindsteerstatning i alt	3.800 kr.

Lb.nr. 5 del af matr. nr. 9a Den nordøstlige Del, Torslev, del af matr. nr. 3a Den nordvestlige Del, Hørby, matr. nr. 29 Den vestlige Del, Hørby, Dorthe Møller Fjordbak

Lodsejer Dorthe Møller Fjordbak har i en mail af 22. september 2019 og tidligere fremsat et erstatningskrav på 3 mio. kr. bl.a. under henvisning til, at ejendommen er svært omsættelig, når over halvdelen af ejendommens jordtilliggende fredes.

Fredningsnævnet har ikke fundet anledning til at fravige de ovennævnte principper for udmåling af erstatning i anledning af den skete fredning, bl.a. under hensyn til, at langt størstedelen af ejendommen i forvejen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der kan herefter udmåles følgende erstatning:

Areal i alt 17,95 ha	
§ 3-areal ca. 12,77 ha	0 kr.
Areal i ha 5,1601 Grundtakst 3.800 kr. (dog halv grundtakst for 1,6275 ha, da areal omfattet af åbeskyttelseslinje), tillægstakst på 6.000 kr. (0,0746 ha), tillægstakst på 10.000 kr. (1,6275 ha) tillægstakst på 10.000 kr. (3,0094 ha) og tillægstakst på 20.000 kr. (0,4484 ha)	
Erstatning i alt	72.302,82 kr.

Lb.nr. 7, del af matr. nr. 5r og del af matr. nr. 4a, Den vestlige Del, Hørby, matr. nr. 1ei Den mellemste Del, Torslev, Niels Kristian Oien

Areal i alt 1,69 ha	
§ 3-areal ca. 1,36 ha	0 kr.
Grundtakst 3.800 kr. og tillægstakst på 10.000 kr. (0,3303 ha)	
Erstatning i alt	4.558,60 kr.

Lb.nr.8, del af matr. nr. 5e Den vestlige Del, Hørby, Carsten Aarup

Areal i alt 3,91 ha	
§ 3-areal ca. 2,20 ha	0 kr.
Grundtakst 3.800 kr. og tillægstakst på 10.000 kr. (2,2564ha)	
Erstatning i alt	31,137,91 kr.

Lb.nr.9, del af matr. nr. 6b, 6n, 6c, 6d, 5m, 6e, 5u, 6f Den vestlige Del, Hørby, Christian Carl Westergaard

Areal i alt 11,49 ha	
§ 3-areal 8,62 ha	0 kr.
Grundtakst 3.800 kr., tillægstakst på 6.000 kr. (0,1031ha), tillægstakst på 10.000 kr. (0,2252 ha) og tillægstakst på 10.000 kr. (0,2445 ha)	
Erstatning i alt	7.494,24 kr.

Lb.nr.10, del af matr. nr. 7b Den vestlige Del, Hørby og del af matr. nr. 1ab Den mellemste Del, Torslev, Erik F. Larsen

Areal i alt 4,88 ha	
§ 3-areal 4,61 ha	0 kr.
Grundtakst 3.800 kr. og tillægstakst på 6.000 kr. (0,1531 ha), halv grundtakst 1.900 kr. og tillægstakst på 1.500 kr. (0,1179ha)	Endeligt beløb 1.901,86 kr.
Mindsteerstatning i alt	3.800,00 kr.

Lb.nr.13, del af matr. nr. 1ae, del af matr. nr. 4b og matr. nr. 3i Den mellemste Del, Torslev, Karen Møller Andersen og Erik Møller Andersen

Areal i alt 2,82 ha	
§ 3-areal ca. 2,51 ha	0 kr.
Grundtakst 3.800 kr. og tillægstakst på 10.000 kr. (0,3035ha)	
Erstatning i alt	4.188,07 kr.

Lb.nr.14, matr. nr. 3h og del af matr. nr. 3e Den mellemste Del, Torslev, Preben Tougaard

Areal i alt 2,68 ha	
§ 3-areal ca. 2,11 ha	0 kr.
Grundtakst 3.800 kr. og tillægstakst på 10.000 kr. (0,5715ha)	
Erstatning i alt	7.886,16 kr.

Lb.nr.15 del af matr. nr. 3f Den mellemste Del, Torslev, Flemming Frøsig Nørgaard

I mail af 9. juli 2019 har advokat Jens Preben Søndergaard på vegne lodsejeren fremsat et erstatningskrav på 50.000 kr. pr. ha og for sagkyndig bistand 4.300 kr. Advokaten har bl.a. henvist til, at der som følge af fredningens bestemmelser mistes mulighed for opnåelse af hektarstøtte.

Miljøstyrelsen har anført, at en del af arealet er omfattet af en MVJ-aftale og har foreslået, at fredningsbestemmelsernes § 3 tilføjes en bestemmelse om, at for arealer omfattet af en MVJ-aftale træder bestemmelserne først i kraft, når aftalerne udløber.

Miljøstyrelsen har yderligere oplyst, at Landbrugsstyrelsen vedrørende støtte til afgræsning har oplyst, at en fredning ikke med de nugældende regler forhindrer indgåelse af aftaler om pleje af græs- og naturarealer (PGL-aftaler). Dette forudsætter dog, at fredningens § 8 ændres, så formuleringen ”Plejemyndigheden gennemfører pleje...” i stedet formuleres således: ”Plejemyndigheden kan gennemføre pleje...”

Fredningsnævnet har i overensstemmelse med Miljøstyrelsens forslag valgt at omformulere fredningsbestemmelserne.

Miljøstyrelsen har endelig oplyst, at muligheden for at få grundbetaling efter Landbrugsstyrelsens vurdering ikke forhindres som følge af en fredning. Den eneste forudsætning for fortsat tildeling af grundbetaling er, at det pågældende areal ikke bliver for vådt til at kunne dyrkes, og at arealet ikke tilplantes eller springer i skov. Ingen af delene vil efter Miljøstyrelsens vurdering være tilfældet for arealerne.

Fredningsnævnet har efter tilretning af fredningsbestemmelserne og de modtagne oplysninger om grundbetaling ikke fundet anledning til at fravige de almindelige principper for udmåling af erstatning i anledning af den skete fredning. Der kan herefter udmåles følgende erstatning:

Areal i alt 1,70 ha	
§ 3-areal ca. 1,06 ha	0 kr.
Grundtakst 3.800 kr. og tillægstakst på 10.000 kr. (0,6425 ha)	
Erstatning i alt	8.866,70 kr.
Godtgørelse for sagkyndig bistand	4.300,00 kr.

Lb.nr.16, del af matr. nr. 3a Den mellemste Del, Torslev, Kristine Kragkær Wadsholt og Jimmi Kragkær Wadsholt

Areal i alt 9,51 ha	
§ 3-areal ca. 8,08 ha	0 kr.
Grundtakst 3.800 kr. og tillægstakst på 10.000 kr. (0,1194 ha), tillægstakst på 15.000 kr. (0,9520 ha), tillægstakst på 6.000 kr. (0,0583 ha) og tillægstakst på 10.000 kr. (0,2962 ha)	
Erstatning i alt	24.207,22 kr.

Samlet erstatning i anledning af fredningen

Lb.nr.	Ejer	Erstatning
2	Poul Thøger Christensen	3.800,00 kr.
3	Søren Thomsen	22.761,23 kr.
4	Jesper Bjørn Sørensen	3.800,00 kr.

5	Dorthe Møller Fjordbak	72.302,82 kr.
7	Niels Kristian Oien	4.558,60 kr.
8	Carsten Arup	31.137,91 kr.
9	Christian Carl Westergaard	7.494,24 kr.
10	Erik F. Larsen	3.800,00 kr.
13	Karen og Erik Møller Andersen	4.188,07 kr.
14	Preben Tougaard	7.886,16 kr.
15	Flemming Frøsig Nørgaard	8.866,70 kr.
16	Kristine og Jimmi Kragkær Wadsholt	24.207,22 kr.
	Erstatning i alt	194.802,96 kr.

III Andre spørgsmål

Nævnets afgørelse om fordeling af udgifterne til det medlem, der er udpeget af miljø og fødevareministeren, mellem de kommuner, som fredningssagen vedrører, jf. naturbeskyttelseslovens § 35, stk.11. træffes som neden for bestemt.

De tilkendte erstatningsbeløb forrentes som neden for angivet, jf. lovens § 39, stk.4.

Efter § 49, stk.1 sørger miljø og fødevareministeren for, at tilkendte erstatninger udbetales. En erstatning kan først kræves udbetalt, når det er endelig afgjort, om fredningen skal gennemføres. Det følger af samme lovbestemmelse, at tilkendt erstatning tidligst kan kræves udbetalt, når Miljø-og Fødevareklagenævnet måtte have opretholdt fredningsnævnets afgørelse.

Efter § 49, stk.3,1. pkt. afholder staten $\frac{3}{4}$ af de tilkendte erstatninger. Nævnet finder ikke grundlag for at fravige denne regel i medfør af stk.4. Nævnet finder i medfør af stk.3, andet pkt., at resten afholdes af Frederikshavn Kommune.

Erstatningsbeløbene forrentes fra datoen for fredningsnævnets afgørelse og indtil erstatning udbetales med en årlig rente, der svarer til Danmarks Nationalbanks diskonto.

Udgifterne til det medlem, der er udpeget af Miljø- og Fødevareministeren, betales af Frederikshavn Kommune.

Niels Bjerre

Klagevejledning

Fredningsnævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 43 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er ejere og brugere, der skal have denne afgørelse tilsendt, enhver, der under sagen har givet møde for fredningsnævnet eller fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse, statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget samt organisationer mv., som antages at have en væsentlig interesse i fredningsforslaget.

Erstatningsafgørelsen kan dog kun påklages af ejere og brugere samt statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af afgørelsen. Godtgørelse for udgifter til sagkyndig bistand kan ifølge naturbeskyttelseslovens § 47 ikke påklages.

Klage indgives skriftligt til Miljø- og Fødevareklagenævnet på e-Boks, hvor du skal vælge Nævnenes Hus som modtager, eller ved almindelig brevpost til Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg, att.: Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.